

LJUBLJANA, KI JE NI VEČ

Deželni dvorec

Po štirih letih dela so leta 1908 dogradili Deželni dvorec. Obdan je bil z vrsto renesančnih stolpičev, ti pa so bili obteženi z grbi vseh kranjskih mest in trgov. Okolico so imenovali Dvorni trg.

Leta 1929 so okolico univerze spremenili po Plečnikovi zamisli. Ob 50-letnici univerze so pred poslopjem odkrili kip Josipa Plemlja, prvega rektorja ljubljanske univerze. Nekdanje mogočno sprehajališče pred univerzo pa je danes prenatrpano parkirišče.

Andrej Selan

Morda vas zanima...

kako je v preteklem letu delovala skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju iz združenih sredstev v naši občini?

Nas, štipendiste, vezane na te, tako imenovane socialne štipendije njeno delo zelo zanima. V šolskem letu 76/77 nas je bilo tako štipendiranih 488 v občini Center. 117 nas je bilo vezanih izključno na to štipendijo, ostalim pa je socialna štipendija pokrivala razliko med kadrovske in življenjskim minimumom.

Jeseni 76-tega leta je bila 6. seja Republiške skupne komisije podpisnic Samoupravnega sporazuma o štipendiranju, ki je s svojimi, ogorčenje vzbujajočimi sklepi, marsikaterega štipendista spravila ob štipendijo iz sklada združenih sredstev, večini tistih pa, ki so še ostali na seznamih, občutno oklestila že tako majhen mesečni proračun. Naša občinska komisija se je v tej vihri hrabro držala – štipendije so se znižale v skladu z dogovorom, vendar pa se je potrudila in vozila kar je najbolje mogla med črni republikanski sklepi in razpoložljivih finančnih sredstev.

Kmalu potem, ko se je pokazala očitna potreba revidirati obstoječi družbeni dogovor in samoupravni sporazum o štipendiranju, je tudi izvršni odbor naše skupne komisije za štipendiranje obravnaval pomankljivosti obeh samoupravnih aktov. Predvsem splošni predlogi, ki jih je prispeval k razpravi, se mi zde izredno tehtni. Naj jih navedem:

- k prošnji za socialno štipendijo bi se moralo priložiti mnenje socialnega skrbstva in mnenje KS;

- opredeliti se mora odgovornost delegatov ZSMS v organih skupščine občine pri oblikovanju štipendijske in kadrovske politike;

- izdelati bi se morala pravila o delu in pristojnosti izvršnega odbora in odbora za samoupravno kontrolo pri skupščini podpisnikov družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o štipendiranju;

- zagotoviti je potrebno, tudi s sankcijami, če ne gre drugače, obvezne prijave ka-

drovskih štipendij in potreb po njih, najkasneje do konca aprila vsakega leta ustreznih službi skupnosti za zaposlovanje.

To so le nekatere pripombe izvršnega odbora, so pa izredno pomembne. Pri kadrovske štipendijah se vse premalo upošteva socialni vidik. Prednost bi morali imeti štipendisti s slabšim socialnim položajem, socialne štipendije pa naj bi v glavnem izravnale razliko med kadrovske štipendije, dohodki staršev na družinskega člana in življenjskim minimumom. Sklad združenih sredstev je sedaj še vedno preobremenjen, njegov smisel in namen pa ni štipendirati čimveč ljudi temveč izravnati razlike v štipendijah in predvsem voditi neko splošno kadrovske politiko v občini ali vsaj imeti nad njo pregled. To pa brez rednega javljanja potreb in razpisanih štipendij ne gre. Prav tako je nevdržno, da na Zavodu za zaposlovanje izvedo o razpisanih štipendijah večinoma iz časopisnih objav.

Drugi sklop problemov pa zadeva samoupravno organiziranost štipendijske politike. Družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju te politike ni ustrezen. Osnutek predloga sprememb in dopolnitev (še dobro, da ni osnutek predloga za osnutek predloga, ker sprejetja sploh ne bi dočakali) se vleče, radira in popravlja na republikanski skupni komisiji že nekaj mesecev, pa so vseeno prišli šele do 8. ali 9. člana (od 41).

Obenem se pojavlja nujnost večjega stika s štipendisti na ravni občine. To, da so posredno zastopani preko ZSMS v občinski skupščini ni praktično nič. Osnovati bi se morala skupnost, zveza ali odbor štipendistov ali kaj drugega, kar bi lahko aktivno in stalno sodelovalo s skupno komisijo podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

Bogdan Jugovič

Obisk slovenskih otrok iz Winterthura v Ljubljani

Na podlagi prijateljskih odnosov med občino Ljubljana Center in SPD Triglav iz Winterthura, so našli tudi otroci tukajšnjega slov. odd. JDS nove prijatelje, učence ljubljanske osemletke Dr. Jože Potrč. Najprej so se spoznavali pismeno, lani pred novim letom so se nekateri prvič tudi videli, letos v oktobru pa nam je uspelo uresničiti veliko željo: da bi se naši otroci vključili v slovensko šolanje v domovini za teden dni; stanovali pa naj bi pri svojih »prijateljskih«.

Starši so nama zaupali svoje otroke in v soboto, 9. oktobra zvečer, smo odpotovali iz Züricha. Se prisrčen pozdrav, nekaj fotografskih posnetkov, ... in vlak je potegnili. Čeprav vsi razburjeni od pričakovanja, kaj bo jutri, smo kmalu zaspali. Zbudili smo se na Jesenicah. Ah, Slovenija! »Hura!« so

vzklikali vsi v en glas. Bolj smo se bližali Ljubljani, večje je bilo veselje otrok. Sprejem na železniški postaji je bil nepozaben: pričakali so nas direktor šole, tov. Simić, tovarišice Železnikova, Štrausova in Mlakarjeva, ter starši, ki so male »winterthurske Slovence« sprejeli v varstvo in oskr-

bo. Po kratkem razgovoru smo se razšli.

Naslednji dan so pričeli otroci s poukom, medve pa sva se sestali z njihovimi učiteljicami. Ko sva v odmoru spraševali naše šolarčke, kako se kaj počutijo, sva slišali: »Dobro! Prima! Odlično!« Kot da se poznajo že leta, so se razumeli.

V sredo so nas naši gostitelji popeljali na celodnevni izlet. Pot nas je najprej zanesla v Škofjo Loko. Tu nas je čakal kustos škofjeloškega muzeja. Popeljal nas je po starem delu mesta in nam pripovedoval o njegovem nastanku in razvoju. Ko smo prehodili dobršno število stopnic, smo se znašli pred vhodom v stari grad, kjer je sedaj muzej. Ogleдали smo si ga od zunaj, še temeljiteje pa vse bogastvo in najstarejših časov pa vse do tja, ko je tudi

Škofja Loka postala zopet svobodna.

Po majhnem okrepčilu smo se odpeljali do Dražgoš, kjer smo se povzpeli na vrh spomenika padlim žrtvam v slavni dražgoški bitki. Tovariš iz Škofje Loke nam je s svojim pripovedovanjem tako približal dogodke izpred skoraj 36 let, da prav gotovo ni bilo nikogar med nami, ki bi ne spoznal resnične veličine ne le dogodka, temveč predvsem vseh, ki so se tedaj borili za svobodo in pravice našega naroda.

Po slikoviti Selški dolini smo se prek Škofje Loke pripeljali do Vrbe, kjer smo si ogledali rojstno hišo našega velikega pesnika Franceta Prešerna.

Čas je mineval hitreje, kot smo želeli, zato nismo mogli obiskati tudi Doslovč, kakor

smo načrtovali. Pač pa smo se ustavili še na Bledu, kjer smo občudovali lepoto kraja, jezera in okolice; skoraj enako pa so nas navdušile odlične »kremšnite«. Kljub rahli utrujenosti smo se s pesmijo vrnili zelo srečni v Ljubljano.

V četrtek popoldne smo odšli v Pionirsko knjižnico. Razkazala nam jo je tovarišica Kobetova. Imeli smo občutek, da bi se marsikateri otrok prav rad še dalj časa zadržal v njej, ker ga je pritegnilo vse: izbira, število in pestrost knjig. Prejeli smo tudi knjižna darila, ki jih bomo prav gotovo vsi vedno znova jemali v roke. Na koncu smo se kar precej časa zadržali v kletnih prostorih knjižnice, kjer deluje modelarski krožek. Tovariš Tršar je razložil potek modeliranja iz osnovnega materiala – gline in vsak je smel vzeti kepo v roke. Pa kaj, ko nas je spet